

DS-MED Riktig bruk av radiologiske undersøkelser og laboratorietjenester

Målgruppe

Alle leger ved Medisinsk avdeling, Vestre Viken HF Drammen.

Hensikt

Å sikre korrekt bruk/rekvisisjon av radiologiske undersøkelser og laboratorietjenester.

Ansvar

Behandelende lege har til enhver tid ansvar for at bruk av radiologiske undersøkelser og laboratorietjenester er hensiktsmessig.

Dokumentet er basert på anbefalinger fra arbeidsgruppe vedrørende rekvisisjon av røntgen/CT thorax i Medisinsk avdeling etter vurdering i Medisinsk Faglig Råd april -17.

Fremgangsmåte

Generelt: Det er viktig at det i henvisningen oppgis adekvate kliniske opplysninger og formulert problemstilling da riktig valg av radiologisk modalitet og protokoll er avhengig av dette, og for at beskrivende radiolog kan gi et best mulig svar. Ved tvil om hvilken radiologisk modalitet som er best egnet til å undersøke den aktuelle problemstillingen, kan radiolog kontaktes for nærmere diskusjon.

Røntgen thorax

Skal ikke rekvireres rutine/sjablongmessig - indikasjon vurderes for hver enkelt pasient MEN terskelen skal ikke være høy.

Kliniske tilstander hvor rtg. thorax kan være aktuelt:

- Respirasjonssvikt/pustevansker
- Bryst/thoraxmerter med uavklart fokus
- Pneumoni
- Pleuravæske
- Infeksjon med uavklart fokus
- Hjertesvikt/mistanke
- Cancermistanke /mistanke om metastase

Pasientens kliniske tilstand tas i betraktning i vurdering rundt hvilke undersøkelser som må utføres som vaktarbeid, f.eks. vil mistanke om cancertilstand eller metastaser ikke utløse ø-hjelps u.s. på vakt.

Det vil sjelden være nyttig med ny røntgen thorax dersom pasienten har en recidiverende problemstilling f.eks. brystmerter og det nylig er utført røntgenundersøkelse uten funn av forklarende patologi.

Røntgen thorax som kan vente til neste dag, skal ikke rekvireres som øyeblikkelig hjelp på natten. Men det kan gjerne skrives på henvisningen at den ønskes tatt neste morgen.

CT thorax

Bestemmelse av indikasjon og hastegrad:

- Det er viktig at beslutning om CT i så stor grad som mulig er konferert med bakvakt/superviserende overlege.
- Indikasjoner for CT thorax der rask avklaring er viktig inkluderer mistanke om:
  - Lungeemboli med indikasjon for trombolyse eller ufraksjonert heparin
  - Akutt aortapatologi
  - Pneumothorax dersom klinikk og inkonklusiv rtg. thorax
  - Vena cava superior syndrom